

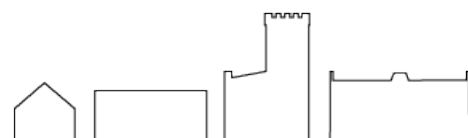
Riktlinjer för arvode till ställföreträdare och förmyndare

Dokumentets syfte

Riktlinjerna har som syfte att klargöra arvodesnivåer utifrån ställföreträdarens och förmyndarens uppdrag.

Dokumentet gäller för

Riktlinjerna avser arvode till ställföreträdare som förordnats enligt föräldrabalken.

Innehåll

Arvode för ställföreträdare enligt föräldrabalken 11 kap 4 och 7 §§	3
Beslut om arvode.....	3
Vem betalar arvodet?.....	3
Hur beräknas arvodet?.....	3
Ekonomiska angelägenheter	4
Personliga angelägenheter	5
Arvode vid mer komplexa uppdrag	6
Kostnadsersättning.....	7
Arvode för initialt arbete.....	7
Reseersättning.....	7
God man för ensamkommande	7
Arvode till god man när barnet är asylsökande	7
Arvode till god man när barnet har fått uppehållstillstånd	8
Kostnadsersättning utbetalas enligt schablon	8
Reseersättning:.....	8
God man för bortavarande enligt föräldrabalken 11 kap 3 §	8
Beslut om arvode.....	8
Vem betalar arvodet.....	9
Hur beräknas arvodet.....	9
Extra arvode vid komplexa ärenden.....	9
Reseersättning.....	10
Förordnad förmyndare.....	10
Legala förmyndare	10

Arvode för ställföreträdare enligt föräldrabalken 11 kap 4 och 7 §§

Enligt 12 kap 16 § föräldrabalken har den som har förordnats till god man eller förvaltare rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för nödvändiga utgifter för uppdraget.

Beslut om arvode

Det är överförmyndarnämnden som beslutar både om arvodet storlek och av vem det ska utgå. Arvodering sker normalt årligen i samband med nämndens granskning av ställföreträdarens ekonomiska redovisning. Nämndens arvodesbeslut kan överklagas till tingsrätten.

Vem betalar arvodet?

Huvudregeln är att arvode och kostnadsersättning ska utgå av huvudmannens medel. En förutsättning är att huvudmannen har inkomster som överstiger 2,65 gånger prisbasbeloppet eller tillgångar som överstiger 2 gånger prisbasbeloppet. Huvudmannen får debiteras högst det överskjutande beloppet. Om såväl inkomsten som tillgångarna överstiger den angivna gränsen, får överstigande delar läggas samman vid bedömningen. Om arvode inte ska utgå av huvudmannens medel ska det utgå av kommunens medel.

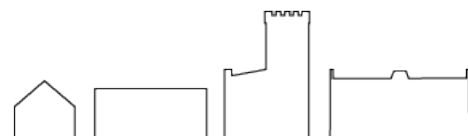
Med inkomster i detta sammanhang avses huvudmannens inkomst efter medgivna avdrag enligt skattelagstiftningen. Allmänt kan det sägas vara skattepliktig inkomst före skatt.

Med tillgångar avses s.k. nettotillgångar. Allmänt kan det sägas vara tillgångar efter avdrag för skulder. I begreppet tillgångar inkluderas värdepapper, fastigheter, bostadsrätter och liknande tillgångar.

Undantag från betalningsskyldigheten kan göras både till huvudmannens fördel och nackdel, det kan avse hela eller del av arvodet. Undantag till fördel kan göras i det särskilda fallet om t. ex huvudmannen har höga levnadsomkostnader för medicin, sjukvård eller att tillgångarna består av en fastighet som huvudmannen använder som permanentbostad.

Hur beräknas arvodet?

Sveriges Kommuner och Landsting har i cirkulär 22:31 gett ut riktlinjer för arvodets och kostnadsersättningens beräkning. Av cirkuläret framgår att grundarvodet bör variera med hänsyn till ställföreträdarens arbetsinsats och uppdragets svårhetsgrad. En förordnad ställföreträdare har även rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäliga

påkallade för uppdragets fullgörande. Danderyds överförmyndarnämnd tillämpar i huvudsak kommunförbundets riktlinjer men prövar varje enskilt ärende för sig utifrån de förutsättningar som föreligger i det enskilda fallet.

Ekonomiska angelägenheter eller förvalta egendom

Ställföreträdaren ska även förvalta huvudmannens ekonomiska angelägenheter på ett ansvarsfullt och omsorgsfullt sätt. I uppdraget ingår att till exempel betala räkningar, förvalta tillgångar, bevaka rättigheter till bidrag och ersättningar samt hantera löpande ekonomi. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De medel som inte behövs för den löpande försörjningen ska placeras tryggt och med skälig avkastning, i enlighet med gällande regler och med huvudmannens bästa för ögonen.

Kategori 1 Huvudmannen har ett person-/transaktionskonto, 10-15 % av pbb ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Denne förvaltar delvis själv sina tillgångar. Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.

Kategori 2 Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens 10 -30 % av pbb samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året. Förutom vad som angetts under kategorin 1 betalar till exempel ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har kontakter med myndigheter, banker eller finansieringsrörelser.

Kategori 3

Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för tex skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar med mera), övervakning av affärsrörelse, komplicerad och omfattande ekonomisk förvaltning av tillgångar.

30 % av pbb eller mer

Personliga angelägenheter eller sörja för person

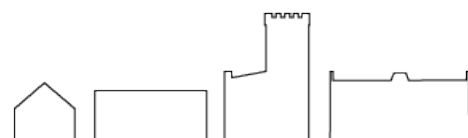
Ställföreträdaren ska bevaka huvudmannens personliga angelägenheter och tillvarata dennes intressen i frågor som rör livssituation, omsorg och rättigheter. I uppdraget ingår att till exempel ansöka om stöd och insatser, företräda huvudmannen i kontakter med myndigheter och vårdgivare samt verka för att huvudmannen får en ändamålsenlig boendesituation och goda levnadsvillkor.

Uppdraget ska utföras med respekt för huvudmannens vilja och integritet, och ställföreträdaren ska så långt som möjligt stödja huvudmannen i att själv delta i och fatta beslut.

Kategori 1

Ett besök per månad eller annat utifrån vad som behövs för att fullgöra uppdraget, kontakt per telefon eller genom annan teknik med huvudmannen och/eller boendet, ajourhållning om den personliga situationen. Antalet besök hos huvudmannen bör inte vara för få, i det enskilda fallet, då det i vissa fall endast genom ett personligt besök kan klarläggas om insatser sköts korrekt och om det finns behov av andra åtgärder.

10 % av prisbasbeloppet

Kategori 2	Kontakt med huvudmannen flera gånger per månad genom personliga besök och flera telefonsamtal eller annat medium varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stödpersoner och myndigheter. Allt utifrån vad som behövs för att fullgöra uppdraget.	10 – 30 % av prisbasbeloppet
Kategori 3	Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen, många och omfattade kontakter med boendet, anhöriga och myndigheter.	30% eller mer av prisbasbeloppet

Arvode vid mer komplexa uppdrag eller Bevaka rätt

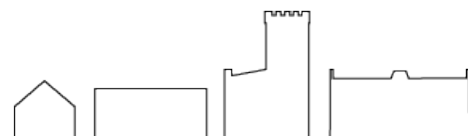
Att bevaka rätt ingår normalt i ställföreträdarens uppdrag att förvalta sin huvudmans egendom och sörja för dennes person varmed detta arvoderas inom ramen för dessa.

Utöver arvodering med procentsats kan enstaka händelser i ett sedvanligt uppdrag arvoderas per timme. I det fall tidsåtgång inte specificerats kan ett schablonarvode utgå med 2 500 kr

Ställföreträdaren ska i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgång. Restid arvoderas endast i undantagsfall.

Nedan tabell ger exempel på arvode utifrån komplexitet:

Kategori 1	lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare. Kan också avse större insatser kopplat till assistansersättning, skuldsanering eller andra insatser för den enskilde.	200–300 kronor per timme
-------------------	--	--------------------------

Kategori 2	mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte, överklagan/process kring personlig assistans eller andra välfärdsförmåner där insatsen är av kvalificerad art och av större juridisk karaktär	300–400 kronor per timme
Kategori 3	Medverkan vid domstolsförhandlingar, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete.	400–550 kronor per timme

Kostnadsersättning

Kostnadsersättning betalas ut enligt schablon med 2 % av prisbasbeloppet per år och avser täcka ställföreträdarens kostnader för kortare resor, telefon, porto med mera.

Om ställföreträdaren yrkar ett högre belopp än schablonen ska hela beloppet styrkas med kvitto eller specifikation.

Arvode för initialt arbete

1 000 kr extra utgår för initialt arbete i samband med uppstart av ett nytt ställföreträdarskap där information om huvudmannens ekonomi saknas sedan tidigare. Om det initiala arbetet varit extremt omfattande och tidskrävande kan högre belopp utgå.

Reseersättning

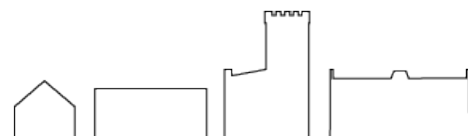
För de resor som ställföreträdaren kör med egen bil kan ersättning utgå med högst 25 kr per mil. Resorna ska vara nödvändiga för att kunna utföra uppdraget. Avståndet beräknas enligt Eniros angivna kortaste resväg eller liknande vägbeskrivning.

God man för ensamkommande

Enligt 12 kap 16 § föräldrabalken har den som har förordnats till god man för ensamkommande rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för nödvändiga utgifter för uppdraget.

Arvode till god man när barnet är asylsökande

Arvodet är 2000 kr per månad de första tre månaderna efter att godmanskap beslutats och därefter 1000 kronor per månad fram till dess att uppdraget upphör.

Nämnden förbehåller sig dock rätten att göra en individuell skälighetsbedömning av arvodesnivån i ärendena.

För del av månad arvoderas och ersätts för antal dagar som uppdraget varat. Redogörelse och begäran om arvode ska lämnas in kvartalsvis.

Arvode till god man när barnet har fått uppehållstillstånd

Arvodet är 1000 kr per månad. Redogörelse och begäran om arvode ska lämnas in kvartalsvis.

Kostnadsersättning utbetalas enligt schablon

Kostnadsersättnings kan begäras såväl innan som efter uppehållstillstånd.

Kostnadsersättning medges med 75 kr per månad. Om god man haft större kostnader ska begärt belopp redovisas med underlag från första krona.

Kostnadsersättning avser kostnader som god man har haft för exempelvis telefonsamtal och porto.

Reseersättning:

Ersättning för resa med egen bil kan begäras såväl innan som efter uppehållstillstånd.

Milersättningen medges i enlighet med Skatteverkets riktlinjer och mot uppvisande av körjournal och utbetalas för närvarande med 25 kr/mil. Ersättning för restid medges inte.

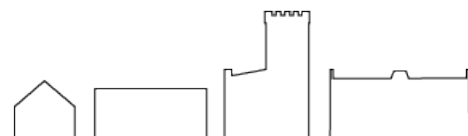
God man för bortavarande enligt föräldrabalken 11 kap 3 §

Enligt 12 kap 16 föräldrabalken har den som har förordnats till god man eller förvaltare rätt till ett skäligt arvode för uppdraget och ersättning för nödvändiga utgifter för uppdraget.

God man enligt föräldrabalken 11 kap 3 § arvoderas normalt med schablonarvode på 1 500 kr per helår. Beloppet inkluderar ersättning för kostnader såsom ersättning för kortare resor, el, telefoni med mera.

Beslut om arvode

Det är överförmyndarnämnden som beslutar både om arvodet storlek och av vem det ska utgå. Arvodering sker normalt årligen i samband med nämndens granskning av gode mannens ekonomiska redovisning. Nämndens arvodesbeslut kan överklagas till tingsrätten.

Vem betalar arvodet

Huvudregeln är att arvodet som avser vård av någons rätt i oskiftat dödsbo ska utgå av dödsboets medel, om inte särskilda skäl föranleder något annat.

Endast i undantagsfall kan arvode utgå av kommunens medel. Det kan tex vara när god man förordnats för att bevaka bortavarandes rätt i testamente och resultatet blir att den bortavarande utesluts från arv.

Hur beräknas arvodet

Sveriges Kommuner och Landsting har i cirkulär 22:31 gett ut riktlinjer för arvodets och kostnadsersättningens beräkning. Av cirkuläret framgår att grundarvode bör variera med hänsyn till ställföreträdarens arbetsinsats och uppdragets svårhetsgrad. En förordnad ställföreträdare har även rätt till ersättning för de utgifter som har varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Danderyds överförmyndarnämnd tillämpar i huvudsak kommunförbundets riktlinjer men prövar varje enskilt ärende för sig utifrån de förutsättningar som föreligger i det enskilda fallet.

Extra arvode vid komplexa ärenden

Utöver schablonarvode kan enstaka händelser i uppdraget arvoderas per timme.

Gode mannen ska i dessa fall noggrant beskriva de uppgifter som utförts och ange tidsåtgång. Restid arvoderas endast i undantagsfall.

Nedan tabell ger exempel på arvode utifrån komplexitet:

Kategori 1	Lägenhetsavveckling, försäljning av fastighet eller bostadsrätt med hjälp av mäklare, boutredning och arvskifte, kontakter med fordringsägare.	200 kronor per timme
Kategori 2	Skuldsanering, försäljning av fastighet eller bostadsrätt utan mäklare (bör endast ske undantagsvis), mer kvalificerat arbete vid boutredning och arvskifte.	350 kronor per timme
Kategori 3	Medverka vid domstolsförhandling, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete (som kräver juridisk kompetens).	500 kronor per timme

Reseersättning

För de resor som gode mannen kör med egen bil kan ersättning utgå med högst 25 kr per mil. Resorna ska vara nödvändiga för att kunna utföra uppdraget. Resor beräknas enligt kortaste resväg enligt Eniro eller liknande vägbeskrivning.

Förordnad förmyndare

Den som är förordnad förmyndare har rätt till ett skäligt arvode och ersättning för de utgifter som varit skäligen påkallade för uppdragets fullgörande. Arvodet och ersättningen beslutas av överförmyndarnämnden. Överförmyndarnämnden arvoderar enbart för förmynderskapet.

En förordnad förmyndares, medförmyndares och särskild förordnad vårdnadshavares uppdrag är att förvalta omyndigas tillgångar och att företräda dem i angelägenheter som rör tillgångarna.

Förordnade förmyndare arvoderas enligt nedanstående tabell:

Kategori 1	När den underåriga inte har någon egen ekonomi eller endast bidrag.	2 % av pbb
Kategori 2	När den underårige har en mkt liten ekonomi	5 % av pbb
Kategori 3	När den underårige har en ekonomi som kräver en aktiv förvaltning såsom placering och andra löpande åtgärder under året, och där man haft många kontakter med banker eller andra finansieringsrörelser.	10 % av pbb

Legala förmyndare

Förmyndare (föräldrar) har i regel inte rätt till arvode för förvaltning av den underåriges tillgångar. Endast om det finns särskilda skäl kan förmyndaren ha rätt till arvode och ersättning för utgifter med anledning av förvaltningen av den underåriges tillgångar.

Kommunen blir aldrig betalningsansvarig i dessa ärenden. Antingen betalas ersättningen med den underåriges medel eller om det gäller dödsboförvaltning med dödsboets tillgångar.

